

Vyresni nei 65 metų asmenys sudarys 48,1 proc. visos populiacijos Baltijos šalyse jau 2050-aisiais. Jeigu tendencijos artimiausiu metu nepasikeis, darbo rinkoje vis labiau ryškės norinčių ir galinčių dirbti žmonių deficitas.

Jau dabar daugiau nei 42 proc. visų Užimtumo tarnyboje registruotų darbo ieškančių asmenų – penkiasdešimties ir vyresni (50+).

Gruodžio 1 d. duomenimis, šalyje buvo apie 71 tūkst. darbo neturinčių šios amžiaus grupės asmenų. Prieš kelerius metus aktualiausia tema buvo jaunimo nedarbas, bet dabar tai iš esmės pasikeitė. Ką reikia pakeisti, kad vyresni žmonės galėtų sklandžiau grįžti į darbo rinką?

„Technologijų sektoriuje būsimam darbuotojui keliama tik du reikalavimai: kompetencija ir motyvacija. Tokie aspektai kaip lytis, rasė, tautybė, amžius, išsilavinimas įtakos neturi. Esame į rezultatą orientuota įmonė ir esame sėkmingi būtent todėl, kad kartu su mumis dirbti renkasi ambicingi, veržlūs, aukšto kompetencijų lygio IT profesionalai“, – sakė Monika Vasiliauskaitė, NFQ Technologies Personalo vadovė.

Jai pritarė įmonės „YIT Lietuva“ personalo direktorė Nerilė Naprienė: „Naujus darbuotojus samdome atsižvelgdami į jų įgūdžius, turimą potencialą bei asmenines savybes – tik šie trys elementai turi svarų vaidmenį atrankos procese. Ši nuostata galioja tiek kandidatams į darbą biure, tiek statybų aikštelėje. Kandidato amžius šiuo atveju yra mažiausiai svarbus“.

Tai – tik dviejų įmonių pozicija, taip manančių Lietuvoje yra gerokai daugiau. Tačiau didžiausia kliūtis išlieka mąstymo stereotipai. Sulaukęs penkiasdešimties retas kuris pagalvoja apie persikvalifikavimo galimybę. Tuo tarpu darbdaviui gali atrodyti, kad jaunesnio asmens adaptacija darbo vietoje bus paprastesnė.

„Vis dėlto neišvengiama, kad ateities Lietuvoje sidabrine karta vadinami asmenys ir darbdaviai turės rasti kompromisą. Viena iš jau minėtų alternatyvų – profesinis mokymas ar persikvalifikavimas. Šiuo metu 50+ asmenys dažniausiai renkasi socialinio darbuotojo padėjėjo bei sandėlio operatoriaus mokymus“, – sakė Užimtumo tarnybos direktorės pavaduotojas Gytis Darulis.

Tarp norinčiųjų mokytis ir keisti kvalifikaciją – vis daugiau tų, kurie savo ateitį sieja su IT sektoriumi. Populiariausia išlieka žiniatinklio programavimo profesinio mokymo programa. Ją šiais ir praėjusiais metais pasirinko 15 Užimtumo tarnyboje registruotų 50+ amžiaus grupės asmenų.

IT kompanijos atstovė sakė, kad prie jų komandos prisijungus mažiau patyrusiam, bet labai motyvuotam kolegai yra sudaromas karjeros augimo planas, paskiriamas už jo tobulėjimą atsakingas mentorius. „Esame pirmieji Lietuvoje savo įmonės viduje įsteigę NFQ Akademiją, skirtą IT rinkos naujokams, norintiems išmokti IT rinkoje reikiamų kompetencijų ir vėliau sėkmingai įsilieti į programuotojų gretas. Tarp savo ateities tikslų tikrai esame išsikėlę uždavinį pritraukti į šį sektorių dirbti vyresnės kartos specialistus“, – teigė M.Vasiliauskaitė.

Statybų sektoriuje populiariausia – apdailininko (statybininko) mokymo programa. Ją rinkosi Užimtumo tarnyboje registruoti darbo ieškantys asmenys. Per praėjusius ir šiuos metus ją baigė 34 penkiasdešimties ir vyresni klientai, tarp jų – viena moteris.

„YIT Lietuva“ personalo direktorė pasakojo, kad vyriausiam darbuotojui kompanijoje – jau 72 metai. „Vyresni nei 50 metų darbuotojai bendrovėje sudaro pusę visų dirbančiųjų. Juos vertiname dėl stabilumo, lojalumo, patirties ir ekspertiškumo profesinėje srityje. Per ilgametę praktiką įsitikinome, jog iniciatyvumas ne visada priklauso nuo amžiaus“, – pabrėžė statybų kompanijos atstovė.

Pavyzdžiai rodo, kad vyresni darbuotojai gali turėti daug privalumų. Stabilumas, lojalumas, veržlumas – universalios savybės. Visgi vyresni darbuotojai jomis gali pasigirti dažniau.

Užimtumo tarnyba siūlo bedarbio ir užimto asmens statusą turintiems asmenims rinktis iš 11,5 tūkst. įvairia forma organizuojamų formalaus mokymo programų. Finansuojamos ne tik profesinio mokymo, bet ir kelionės, apgyvendinimo išlaidos, jei asmens gyvenamoji vieta yra ne toje pačioje teritorijoje. Be to, mokama stipendija, kurios dydis šiuo metu siekia 301,74 Eur.

